

som er gaaet ind paa den Afgjørelse, hvorom der her er Spørgsmaal. Naar man nu vil sige, at Ministeren ikke bagefter paany er kommen frem med en saadan Lov, maa ærede Medlemmer ikke glemme, at jeg har sagt og udtalt ogsaa her, at, saa snart der viste sig den allermindste Tilbøjelighed til at faae Loven igjennem fra deres Side, som have været imod den, vilde jeg være rede til at forhandle derom. Jeg har ogsaa i det andet Thing, da Loven kom for der, gjort mig Umage for blot at holde Sagen gaende, idet man der var tilbøjelig til at ville forkaste den. Jeg har da sagt og atter gjentaget, at det først var, naar denne Sag kom til sin endelige Afslutning og til sidste Forhandling i et Fællesudvalg af begge Thing, at jeg ventede, at en gjensidig Imødekommen fra begge Sider vilde vise sig. Da Flertallet her sidste Gang selv besørgede Begravelsen af Loven, har jeg ogsaa hævet min Stemme derimod og sagt: Lad det ikke ske, thi der er en Mulighed for at faae den bevaret, men den blev ligesuldt begravet. Med Hensyn til dette Spørgs-
 tror jeg altsaa ganske roligt at kunne se Dommen indse. — Med Hensyn til andre Punkter skal jeg nævne eet, som det ærede Medlem berørte; det var dette, hvorledes jeg i mit tidligere Foredrag kunde komme ind paa Grundlovens § 95. Det ærede Medlem sagde, at der ikke har været Tale om nogen Grundlovsforandring, og at vi altsaa ikke behøvede at bryde os om denne Bestemmelse, som viser, under hvilke garanterende Former Grundlovsforandringer overhovedet skulle foregaa. Ja, det er ganske rigtigt; men det ærede Medlem vil ikke benegte, at det andet Thing og Hans Majestæt Kongens Regjering ere af den bestemte Formening, at der her er Tale om en Grundlovsforandring, at der er Tale om Indgriben i Grundloven. Derfor vil det ærede Medlem vel ogsaa indrømme, at § 95 gjælder herom, som om enhver anden Bestemmelse i Grundloven, der skal forandres. Der er mange andre Bestemmelser i Grundloven, som der kunde være Spørgsmaal om at fortolke, men jeg er meget bange for, at disse Fortolkninger kunde blive altfor sundrige, og at der vilde være mange Bestemmelser, hvori man kunde ønske en Forandring. Naar man vil give Sagen den Skikkelse, at det er en Fortolknings sag, er Intet nemmere, men Følgerne deraf kende vi af Verdenshistorien. Man har stillet sig op og sagt: Dette gennemføre vi som en Fortolkning af Grundloven, men er der Strid tilstede angaaende denne Fortolknings Rigtighed mellem de to Afdelinger af Rigsdagen og Hans Majestæt Kongens Regjering, er det den naturlige Bei, at Fortolkningen gennemføres ved den grundlovmæssig foretrukne Fremgangsmaade. Det var dette, hvortil jeg hentydede. Man kan søge at faae gennemført en Forandring gennem ensidige Strid, lade staa til, hvad deraf vil komme, og se at komme ud deraf; men der er en anden

Bei, ad hvilken man kan søge at faae gennemført, hvad der af de andre konstitutionelle Statsmagter ikke anerkjendes for at ligge i Grundlove. Det er igjennem en Grundlovsforandring; men man maa da gjøre det med de nærmere Bestemmelser, som ere givne i Grundloven. Derhos har jeg bemærket, at, naar man ikke tør give noget Tilleg selv til mindre væsentlige Bestemmelser i Grundloven uden en Grundlovsforandring, vilde det være en skrigende Modsigelse herimod, naar man vilde tro at kunne gennemføre en saadan Bestemmelse som den, jeg omtalte, som er kaldt en statsretlig Doktrin, saaledes som det bestemt erkjendes fra anden Side, og som skrider mod Grundloven, ad anden Bei end den, som § 95 bestemmer. Jeg tror derfor tydeligt at have angivet min Opfattelse i saa Henseende. — Den sidste lille Henvendelse til mig var saa kort, og det ærede Medlem kom ikke nærmere ind derpaa eller fik Leilighed til at forklare sig derom, men jeg kunde godt gætte hans Mening. Der er imidlertid den Forskjel mellem os, at jeg forklarede min Mening. Jeg tror, jeg viste bestemt hen til, baade hvad der er slet og sagt, nemlig at de Herrer nu, da de have naaet et Flertal, skjøndt det kun er lille og usikkert nok, naar man ser hen til tidligere Tider, mente, at de nu vilde træde anderledes op end tidligere. Den ærede Rigsdagsmand nævnte, at han ikke kunde fastholde sine tidligere Ytringer om, at man maatte lade sig nøie med Mindre, naar man ikke kunde faae Mere osv. Jeg maa dog henvise til, at Lands-thinget endnu bestaar, og at den Sætning endnu har sin fulde Gyldighed, som den ærede Rigsdagsmand saa ofte har udtalt, at man skal tage Hensyn til, at der her er et andet Thing, og ikke spænde sine Forordninger for høit, forat ikke Maaftinen skal gaa i Stykker. Vi er det imidlertid — enten den ærede Rigsdagsmand mener det eller ei — at man nu er gaaet langt videre end det tidligere Folkethingflertal, skjøndt det var langt større og langt mere fastsluttet end det nuværende. Det er forresten ganske rigtigt, som det ærede Medlem troede, at Udtrykket „en soulmende Følelse af Magtfulde“ saa at sige saldt mig ud af Munden, skjøndt jeg ikke tror, at der kan ansføres Noget der imod, men jeg ansførte ogsaa mit Bevis for, at jeg var berettiget til at bruge dette Udtryk; det ligger i den til Hans Majestæt Kongen indgivne Adresse. Nu siger den ærede Rigsdagsmand, at denne Betegnelse maa ske snarere kunde gjælde Ministeriet og mig; men hvad skulde være Beviset dertil? Jeg antager, det skal ligge deri, at Ministeriet bliver siddende paa sin Plads; andet Bevis kan jeg ikke finde, men det er jo heller ikke noget Nyt eller Ukjendt her, at det kommer frem under denne Form. Paa andre Steder kan man se og høre det komme frem, illeedt andre Udtryk, saasom: „klæbe ved Taburetterne“, „ikke til at bringe bort fra